

**WYMAGANIA EDUKACYJNE I KRYTERIA OCENIANIA
Z PRZEDMIOTU MUZYKA
W KLASACH IV-VI**

Treści nauczania – wymagania szczegółowe z muzyki

1. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. Uczeń:

- 1) stosuje podstawowe pojęcia muzyczne (melodia, akompaniament, rytm, dźwięk, akord, gama, tempo);*
- 2) wykorzystuje w śpiewie oraz w grze na instrumentach znajomość pojęć i terminów muzycznych określających podstawowe elementy muzyki (melodię, rytm, harmonię, agogikę, dynamikę, artykulację);*
- 3) odczytuje i zapisuje elementy notacji muzycznej (nazwy siedmiu dźwięków gamy oraz ich położenie na pięciolinii, klucz wiolinowy, znaki graficzne pięciu wartości rytmicznych nut i pauz, podstawowe oznaczenia metryczne, agogiczne, dynamiczne i artykulacyjne);*
- 4) poprawnie używa nazw podstawowych instrumentów muzycznych, głosów ludzkich (sopran, alt, tenor, bas) i zespołów wykonawczych (np. chór, orkiestra);*
- 5) określa charakterystyczne cechy polskich tańców narodowych (poloneza, krakowiaka, mazura, kujawiaka i oberka);*
- 6) wymienia nazwy epok w dziejach muzyki i potrafi wskazać kompozytorów reprezentatywnych dla baroku, klasycyzmu, romantyzmu i muzyki XX w.;*
- 7) korzysta z multimedialnych źródeł muzyki i informacji o muzyce.*

2. Tworzenie wypowiedzi. Uczeń:

- 1) poprawnie śpiewa z pamięci polski hymn narodowy oraz hymn Unii Europejskiej;*
- 2) śpiewa ze słuchu (powtarza wzór lub powtarza i wykonuje z pamięci) lub z wykorzystaniem nut (w zespole, solo, a cappella, z towarzyszeniem instrumentu) piosenki z repertuaru dziecięcego i popularnego, wybrane pieśni patriotyczne, kanony (minimum 10 różnorodnych utworów wokalnych w roku szkolnym);*
- 3) śpiewa, dbając o higienę głosu (stosuje ćwiczenia oddechowe, dykcyjne i emisyjne);*
- 4) gra na instrumentach ze słuchu i z wykorzystaniem nut (solo i w zespole) melodie, schematy rytmiczne, proste utwory i akompaniamenty (uczeń gra na jednym lub kilku instrumentach, do wyboru: dowolny instrument klasyczny lub elektroniczny, np. flet prosty, instrument klawiszowy, dzwonki, instrumentarium perkusyjne Orffa);*
- 5) odtwarza ruchem i gestodźwiękami proste rytmy i schematy rytmiczne, wykonuje kroki, figury i układy taneczne poloneza i krakowiaka, tańców ludowych (szczególnie własnego regionu) oraz podstawowe kroki wybranych tańców towarzyskich;*
- 6) tworzy proste struktury rytmiczne, sygnały dźwiękowe, swobodne akompaniamenty, prosty dwugłos (burdon, nadgłos), ilustracje dźwiękowe do scen sytuacyjnych, tekstów literackich i obrazów (samodzielnie i pod kierunkiem nauczyciela);*
- 7) tworzy improwizacje ruchowe do muzyki;*
- 8) tworzy według ustalonych zasad improwizacje wokalne i instrumentalne (ćwiczenie wykonuje samodzielnie i pod kierunkiem nauczyciela z wykorzystaniem instrumentów wskazanych w pkt. 4 lub wykonanych przez uczniów);*
- 9) tworzy wypowiedzi o muzyce za pomocą środków pozamuzycznych – odzwierciedla graficznie cechy muzyki i form muzycznych, rysuje, maluje i układa teksty do muzyki, opisuje słowami cechy i charakter słuchanych utworów.*

3. Analiza i interpretacja tekstów kultury. Uczeń:

- 1) świadomie odbiera muzykę – słucha (słuchanie analityczne, ukierunkowane przez nauczyciela na wybrane cechy utworu) wybranych dzieł literatury muzycznej (w całości lub fragmentów) reprezentatywnych dla kolejnych epok (od średniowiecza do XX w.) oraz dla muzyki jazzowej i rozrywkowej, słucha polskich pieśni patriotycznych oraz utworów ludowych w postaci oryginalnej i stylizowanej;
- 2) rozpoznaje cechy i budowę utworu muzycznego – określa nastrój, tempo, dynamikę, fakturę jednogłosową i wielogłosową, rozróżnia podstawowe formy muzyczne (A, AB, ABA, ABA', rondo, wariacje);
- 3) rozróżnia podstawowe głosy ludzkie (sopran, alt, tenor, bas), rodzaje zespołu wykonawczego (soliści, orkiestra symfoniczna, różne typy chórów i zespołów), określa grupy instrumentów (strunowe – smyczkowe, szarpane, uderzane; dęte drewniane i blaszane; perkusyjne) i główne instrumenty z tych grup;
- 4) rozpoznaje charakterystyczne cechy polskich tańców narodowych (poloneza, krakowiaka, mazura, kujawiaka i oberka);
- 5) charakteryzuje wybrane utwory muzyczne wysłuchane i omówione na zajęciach oraz inne, określając cechy muzyki, które decydują o charakterze utworu;
- 6) porządkuje chronologicznie postacie kompozytorów – J. S. Bach, W. A. Mozart, L. van Beethoven, F. Chopin, S. Moniuszko, W. Lutosławski;
- 7) interpretuje (gra i śpiewa) utwory zgodnie ze wskazówkami wykonawczymi umieszczonymi w nutach oraz własnym odczuwaniem muzyki.

KRYTERIA OCENY Z PRZEDMIOTU MUZYKA W KLASACH IV-VI

Wymagania edukacyjne i kryteria oceniania uwzględniają

- różnorodność uzdolnień muzycznych uczniów,
- stosunek do przedmiotu, aktywność na lekcji i zaangażowanie
- posiadaną wiedzę i umiejętności,
- indywidualne osiągnięcia artystyczne (udział w konkursach, festiwalach, przynależność do szkolnych zespołów muzycznych)

Ocenę **celujący** otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą, a także:

- szczególnie interesuje się muzyką, posiada rozszerzone wiadomości z zakresu wiedzy o muzyce oraz umiejętności twórcze z zakresu tworzenia i ekspresji muzycznej,
- ma wzorowo zorganizowany warsztat pracy,
- wyróżnia się aktywnością na lekcjach,
- rozwija indywidualne uzdolnienia artystyczne i zainteresowania muzyczne na zajęciach pozalekcyjnych, np. uczestnicząc w chórze, w zespole wokalnym, zespole instrumentalnym,
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami w praktycznych i teoretycznych zadaniach muzycznych,
- proponuje rozwiązania oryginalne i wykraczające poza materiał programowy,
- prezentuje swoje umiejętności muzyczne w szkolnych i lokalnych uroczystościach, akademiach, imprezach artystycznych,
- reprezentuje szkołę w konkursach i przeglądach muzycznych,
- uczestniczy w życiu kulturalnym poprzez udział w koncertach i spektaklach muzycznych.

Ocenę **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który opanował na wysokim poziomie zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania muzyki, ponadto:

- posługuje się w szerokim zakresie zdobytymi wiadomościami w praktycznych i teoretycznych zadaniach muzycznych,
- realizuje pomysły muzyczne rozwijając własne uzdolnienia i zainteresowania muzyczne,
- ma bardzo dobrze zorganizowany warsztat pracy,
- wykazuje dużą aktywność na lekcji,
- starannie wykonuje ćwiczenia praktyczne,
- bardzo dobrze wywiązuje się z powierzonych zadań,
- potrafi bronić swoich poglądów i własną twórczą postawę,
- jest zawsze przygotowany do zajęć.

Ocenę **dobry** otrzymuje uczeń, który opanował zakres wiedzy w stopniu dobrym, a także:

- potrafi wykorzystać zdobyte wiadomości i umiejętności w ćwiczeniach i zadaniach muzycznych,
- stara się wywiązywać ze swoich obowiązków,
- ma dobrze zorganizowany warsztat pracy,
- samodzielnie rozwiązuje typowe zadania praktyczne i teoretyczne,
- pracuje systematycznie i efektywnie (indywidualnie i w zespole),
- poprawnie formułuje wnioski,
- dobrze wywiązuje się z powierzonych zadań.

Ocenę **dostateczny** otrzymuje uczeń, który częściowo opanował zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania muzyki oraz:

- najczęściej uzyskuje dostateczne oceny częściowe,
- wykonuje typowe ćwiczenia i zadania muzyczne o średnim stopniu trudności, często z pomocą nauczyciela,
- nie pracuje systematycznie,
- rzadko uczestniczy w dyskusjach i pracach zespołowo-grupowych,
- przejawia niezdecydowanie i powściągliwość w działaniach muzycznych,
- ma słabo zorganizowany warsztat pracy.

Ocenę **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który na poziomie elementarnym opanował zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania muzyki, a także:

- z pomocą nauczyciela realizuje ćwiczenia i zadania muzyczne o łatwym stopniu trudności,
- nie potrafi samodzielnie wykonać działań w poszczególnych formach aktywności,
- nie pracuje systematycznie,
- niestarannie wykonuje ćwiczenia,
- niechętnie podejmuje działania muzyczne,
- biernie uczestniczy w zajęciach,
- trudno organizuje swój warsztat pracy,
- nie wywiązuje się z obowiązków i powierzonych zadań.

Ocenę **niedostateczny** otrzymuje uczeń, który nie opanował minimum wiadomości określonych programem nauczania oraz:

- nie przejawia zainteresowania przedmiotem oraz żadnej aktywności muzycznej,
- wyraża lekceważący stosunek do przedmiotu,
- nie opanował żadnych umiejętności muzycznych,
- jest stale nieprzygotowany do lekcji,
- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego, nie uzupełnia ćwiczeń,
- nie wykazuje żadnej chęci poprawy oceny,
- wykazuje całkowitą niechęć do przedmiotu oraz pracy.

METODY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ I POSTĘPÓW UCZNIÓW

Elementy oceniane:

1. Umiejętności praktyczne:

śpiew – sprawdzenie stopnia opanowania utworów wokalnych:

- śpiewanie piosenek, pieśni lub ich fragmentów solo,
- śpiewanie piosenek, pieśni lub ich fragmentów w małej grupie,
- śpiewanie piosenek, pieśni w zespole klasowym.

gra na instrumentach - sprawdzenie stopnia opanowania utworu instrumentalnego:

- zagranie utworu lub jego fragmentu,
- zagranie akompaniamentu rytmicznego na instrumencie perkusyjnym,
- zagranie w zespole odpowiedniej partii instrumentalnej utworu,

umiejętność formułowania problemów, wyciągania wniosków i poszukiwania własnych rozwiązań,

umiejętność współpracy w grupie,

wysiłek wkładany w wykonywanie zadań

2. Wiedza z zakresu kultury muzycznej:

- pisemne testy i sprawdziany wiadomości – krótkie prace pisemne sprawdzające wiadomości i umiejętności uczniów, muzyczne ćwiczenia, quizy, zagadki, karty pracy, krzyżówki,
- wypowiedzi na temat słuchanych utworów,
- przygotowanie materiałów do lekcji na określony temat.

3. Aktywność na zajęciach

- oceniane jest czynne uczestnictwo ucznia podczas zajęć w: rozwiązywaniu problemu, zbiorowej dyskusji, itp.

4. Praca z zeszytem przedmiotowym i zeszytem ćwiczeń

- systematyczność, poprawność oraz estetyka wykonywanych ćwiczeń i prac domowych,
- podejmowanie zadań dodatkowych

5. Odpowiedź ustna

– oceniane są krótsze lub dłuższe odpowiedzi ucznia na zadane pytanie.

Oceniając odpowiedź ustną nauczyciel bierze pod uwagę:

- zawartość rzeczową, wyrażanie sądów, uzasadnianie, umiejętność formułowania myśli,
- merytoryczną aktywność na lekcji.

6. Praca domowa

- oceniana jest praca (pisemna, ustna lub zadanie praktyczne), zlecona przez nauczyciela do samodzielnego wykonania w domu.
- postawa wobec stawianych zadań

7. Stosunek ucznia do przedmiotu.

8. Praca pozalekcyjna, np. konkursy, koncerty, koła zainteresowań, itp.